471 : ఛాప్ర

(ఆమె చెప్పినట్లుగా)

శనివారం కోర్టుండదుగనుక మూడుగంటల మేటనీ చూచి, అల్లా బీచికి వెళ్ళి ఎనిమిదింటికి ఇంటికి రావడం వారికి మామూలు. అట్లాంటిది ఆదినం ఆరింటికే వొచ్చి తలుపు తట్టారు. ఇంతచప్పునే వొచ్చారేమిటా అనుకుంటూ తలుపు తీశా.

‘ఇవాళ మీ రావణాసురుడు కనిపించాడు’ అంటూ ఎందుకో నవ్వుకుంటూ కుర్చీలో కూర్చున్నారు. నా కర్థం కాలేదు. ఫ్లాస్కులో కాఫీ కప్పులో పోసి చేతికిచ్చి ప్రశ్నార్థకంగా వారికేసి చూశాను.

‘......?’

‘అతనే’ మీ రావణాసురుడు పద్మరాజు’ అన్నారాయన. నాకు చాలాభాగం అర్థమైంది. కాని తెలీనట్టే.

‘ఎవరండి?’ అన్నాను.

‘మీ చిన్నప్పటి పద్మరాజు.’

నాకు పూర్తిగా తెలిసింది.

‘నిజంగా? ఎక్కడండి — ?’ కల్తిలేని కుతూహలాన్ని కనుబొమ్మల్లో ప్రకటించా. ఆయన ‘మీ పద్మరాజు’ అన్నందుకు నాకు కోపంరాలేదు. ‘మీవాడు’, ‘మీవూరు’, ‘మీ తాలూకు —’ అంటూండడం ఆయనకి బాగా అలవాటు. మన

స్సులో ఏదో పెట్టుకుని అనడం కాదు. నాకు చూపే ఆంతరంగిక గౌరవాలలో అల్లా అనడం వొకటి.

'సినిమాలో కనిపించాడు.' సగం ఆటలో దీపాలేశారు. అప్పుడు నా పక్కనే కూర్చున్నాడు. కప్పు బల్లమీద పెట్టారు.

'ఆయనే పద్మరాజని మీ కెట్లా తెలుసు? ఇదివరకు చూళ్ళేదుగా.'

'చెప్పనీ. మీ దేవ్రా రన్నాను. నీవూరిపేరే చెప్పాడు. తన పేరు చెప్పాడు. సుందరం యిక్కడే వుందన్నా. 'అహా, అల్లాగా' అన్నాడు.'

'ఐతే యింకా జ్ఞాపకం వున్నానన్న మాట.'

'మిమ్మల్ని గురించి చాలాసార్లు చెబుతూ వుండేది సుందరం' అన్నాను. విని వూరుకున్నాడు.'

'ఇప్పు డేం చేస్తున్నాట్ట?' అన్నాను, ఏదో అనాలి గనక.
ఎమ్. ఏ. పూర్తిచేశాట్ట'

'అబ్బా. పెద్దచదువే వొచ్చిందే. చిన్నప్పుడు చదువు రాదనుకునేదాన్ని. వెర్రిబాగులాడిలా కనిపించేవాడు.'

'అవును' సూటూ గీటూ వెయ్యకపోతే శుద్ధఅమాయకుడులాగే వుండును.' తువ్వాలు పైన వేసుకుని, 'బీచి' కని బయలుదేరారు.

'ఉద్యోగంమాట చెప్పాడా?' అని, మెట్లమీది కొచ్చి అడిగాను.

'అబ్బే లేదు. ఏదీ, యింతలో దీపాలార్పేశారు. ఆట ముగిసి దీపాలేసింతర్వాత చూస్తినిగదా, అక్కడ లేనేలేడు, ఎప్పు డెళ్ళిపోయాడో!'

పద్మరాజునిగురించిన ఈ చివ్వరివిషయం ఆరాత్రి నన్ను నిద్రపోనిచ్చింది కాదు. అతన్ని తల్చుకోనిరోజు లున్నాయనడం నన్ను నేను మోసంచేసుకోడంలో చేరుతుంది. అతన్ని గురించిన ఆలోచనలు నాకు భయం, ఆశ్చర్యం, సంతోషం గలగచేస్తాయి ఈ మూడింటిలో ఆశ్చర్యం ఎక్కువ. అతన్ని బాగా జ్ఞాపకానికి తెచ్చుకున్న తరవాత నాలో ఎల్లాంటి మార్పుకలిగిందీ తెలుసుకోడానికి చాలాసార్లు అద్దంలో కూడా నా ముఖం చూసుకునేదాన్ని.

మావారు చెప్పినవిషయాలని బట్టి అతను నన్ను మరచి పోయ్యేవుంటాడని స్థిరపడింది. సినిమా అవకుండానే ఎక్కడ మాట్లాడాల్సివొస్తుందో అని వెళ్ళిపోయిన అతని ప్రవర్తన నాకు కోపంకూడా కలగజేసింది. ఎందుకంటే, అతన్నిగురించి ఎవరేమనుకున్నా ఎవళ్ళకీ అతనిమీద కోపంరావడం అసంభవం. అత నట్లాంటివాడు. నాకే కోపం రావడాన్ని బట్టి ఆ సినిమాలో మనిషి నిజంగా పద్మరాజు కాడేమో ననిపించింది. కాని మావారు ఇట్లాంటి విషయాల్లో ఎన్నడూ పొరబాటుపడరు.

* * *

అవన్నీ పదహారు సంవత్సరాలనాటి సంగతులు. పద్మరాజు తండ్రి, మా నాన్నా ఒకేవూళ్ళో మూడుసంవత్సరాలు వుద్యోగంచేశారు. వాళ్ళ ఇల్లు మాయింటిపక్కనే. నాకూ అతనికీ మొదట్లో ఎల్లా స్నేహం కలిసిందో నాకు జ్ఞాపకంలేదు. ఒకరోజున అతను ఎగరేసిన గాలిపటం మా దొడ్లో చెట్లమీద యిరుక్కుంది. మా దొడ్లో కొచ్చి చెట్టెక్కుతుంటే నేను 'ఎవరది?' అన్నాను. 'గాలిపటం' అన్నాడు. అతను స్నానం

చెయ్యగానే, క్రాపింగు చెయ్యకుండా వుంటే చాలా ఆకర్షణీయంగా వుండేవాడు. బుగ్గలు, పిల్లి-బట్టలా మెత్తగా, వెలుగుతో మెరిసిపొయ్యేవి. తీర్చిన ఆముఖంలో యే ఒక్క-స్థలాన్నీ చూడనీకుండా, చిన్న వొంకీల వెంట్రుకలు నుదురుమీద పడి గంతులేసేవి. కళ్ళు ఎవరికేసీ చూస్తున్నట్లుగా వుండవు. ఎంతో అమాయకంగా, దీనంగా, అర్థశూన్యంగా మెరిసిపొయ్యే కళ్ళతనివి. ఆ కనురెప్పలు? బొమ్మల్లోకూడా అంత నమ్మరాని వాటిలా వుండవు. వాటిని కత్తిరించి నా కళ్ళకి అతికించుకుందామనుకునేవాణ్ణి. ఎప్పుడోకాని నవ్వేవాడు కాదు. నవ్వినప్పుడు నన్ను నేను మరిచిపొయ్యేవాణ్ణి. గాలిపటంకోసం అతను కొమ్మల్లో అవస్థపడుతుంటే నేను నిర్ఘాంతపోయి నిలబడిపొయ్యాను. దారం తెగి గాలిపటం ఎగిరిపోయింది. దాంతో నామనస్సూ ఎగిరిపోయింది.

* * *

మొదట్లో అతనూ నేనూ కలసి, రోడ్లమీద రైలాట ఆడుకునేవాళ్ళం. అతను ఇంజెను. చొక్కా-పట్టుకుని వెనకాల గార్డుపెట్టెలా నేనూ. ఈల వూదేవాణ్ణి; అతను 'కొక్కొకొక్' అని చెవులు గింగిర్లెత్తేటట్లు కూసి, 'ఛక్ ఛక్' అని చప్పుడు చేస్తూ రెండుచేతుల్నా పైకీ క్రిందకీ త్రిప్పుతూ, గంతులేస్తూ లాంతరుస్తంభందాకా పరుగులెత్తేవాళ్ళం. మధ్యమధ్య నిలబడి 'కూమాన్' అని కేక వేసేవాడు. నేను 'టీ' 'సోడా' 'చుట్టా' 'సిగిరెట్' అని అరిచేవాణ్ణి. ఇల్లా పరుగులెత్తుతూ ఆడుకోడమేకాని, ఎప్పుడూ కబుర్లుచెప్పుకొనేవాళ్ళం కాదు. చాలా కాలంనుంచి కలిసివున్నవాళ్ళలాగా, క్రితంజన్మలో బాగా

పరిచయంవున్న వాళ్ల మాదిరి మాకు మాటలే కనిపించేవి కావు మొదట్లో. రైలాట ఆడుకుంటుంటే, మానాన్న ఆఫీసునుంచి రావడం చూసి, నేను అతనిచొక్కా వొదిలేసి ఇంట్లోకి పారిపొయ్యాను. నేనింకా వెనక వున్నాననుకునే అతను 'ఛక్ ఛక్' అంటుండగా మానాన్నవచ్చి చొక్కాపట్టుకుని 'నన్నెక్కనిస్తావా నీ రైలు?' అన్నారు.

'ఇది బూడ్సుబండి కాదు. మనుషులెక్కేది' అన్నాడు.

'ఓరి తుంటరి!' అన్నారు మా నాన్న 'ఇంజన్ నీళ్లకెడుతోంది' అని వాళ్ళయింట్లోకి పొయ్యాడు.

తరవాత కొన్నాళ్ళు మాదొడ్లో 'రాముడూ, సీతా' ఆట ఆడుకునేవాళ్ళం. మా రామాయణంలో లక్ష్మణుడు లేడు.

'నాకు ఆ లేడిపిల్ల కావాలి' అనేదాన్ని. వెంటనే అతను చీపురుపుల్ల తీసుకుని మేకపిల్లవెంట పడేవాడు. అది నిజంగా అందేదికాదు. ఆటమాట మరిచిపోయి, దాన్ని పట్టుకోడంకోసం వీధులన్నీ తిరిగి కొన్నిగంటలదాకా వొచ్చేవాడేకాదు. లేడిపిల్ల చిక్కకూడదని జ్ఞాపకంవొచ్చేది కావును, యింక రావణాసురిడి వేషంవేసేవాడు. అట్టతలకాయలు కత్తిరించి మసిబొగ్గు నీళ్ళల్లో కలిపి కోరమీసాలూ, కళ్ళూ గీసి తలకి చుట్టుకుని 'బియ్యం పెట్టు' అంటే నేను బస్తాలోబియ్యం అతనిచేతులో వెయ్యగానే, నన్ను లాక్కుని గడ్డివామిమీదికి తీసుకుపొయ్యేవాడు. అది రావణాసురిడి విమానంట. ఆవుమాడ గడ్డిలో ఆడుకుంటూ మాకేసి చూసేది. అది జటాయువుట. ఒకరోజున పెద్ద ఆవు మా గడ్డిమేటిదగ్గరికి చక్కావొచ్చింది. దాని కొమ్ములు మాకు దగ్గర్లో వున్నాయి. నాకు చాలా భయమేసింది. పారేరా

కొచ్చి దాన్ని తోశేశాడు. అది దూరంగా వెళ్ళేదాకా రావణాసురుడు విమానం దిగలేదు. ఇంతవరకూ మాత్రం, మావారికి తెలుసు.

*　*　*　*

మరికొన్నాళ్ళు వాళ్ళింట్లో 'మొగుడు పెళ్ళాం' ఆట ఆడుకునేవాళ్ళం. వాళ్ళింటికి పెద్దవాడ్డి లేదు. అందుచేత డాబా మీదికి చేరి మడతమంచాలు రెండువాల్చి, దుప్పట్లు చుట్టూ కిందకి లాగి మంచాలకింది చాపని ఇల్లుగా భావించేవాళ్ళం. కానీ కారప్పూస కొని లక్కపిడతలోపోసి, ఇటికమీదపెట్టి, తంతంతా జరిపి అన్నంకింద వొడ్డించేదాన్ని. తరవాత వేటకని వెళ్ళేవాడు. పావుగంటలో వీధిలోని నల్లకుక్కపిల్లకి తాడు కట్టి తీసుకొచ్చేవాడు. 'ఇవాళ వేటనుంచి ఏంతెచ్చారు?' అని అడగ్గానే 'ఇదిగో యీ సింహపుపిల్ల వొక్కటే దొరికింది' అనేవాడు. చాపలమీద పడుకునేవాళ్ళం. నేను కాళ్ళుకూడ పిసికేదాన్ని. కాలెండర్ కాగితాలమీద చాకలిపద్దు వేసేదాన్ని. అతను నిద్రపోయినంతసేపూ కనుబొమ్మల్ని లెక్కపెట్టడమే కాని నిద్రపట్టేదికాదు. గంటలో పెద్దగాలి ప్రారంభించి కారప్పూస పొట్లాన్ని తీసుకుపోయింది. మా గుడారం కదిలిపోయింది. 'అయ్యో ఇల్లుకూలింది. లేవండి' అని అతన్ని లేపాను. 'పెద్ద డాబా కడదాం పద' అని మెట్లుదిగాం. మా స్థితి చూసి సింహపుపిల్లకి కోపంవొచ్చి మొరిగింది.

*　*　*

'ఇవాళ మీ ఇంజన్ డ్రైవరు కనిపించాడు' అన్నాడాయన.

'.......?'

'మీా గూడూర్' అని నవ్వి పిల్లాడిలాగ 'కొక్కోకోక్' అని కూసి చేతులు వూగించి గదిలో పచార్లుచేశారు. నా కర్థ మైంది.

'ఎక్కడ?'

'ట్రాంబండిలో, ఏదో పెద్ద పరీక్షకి కట్టాట్ట. పరీక్షకి రెండురోజుల్లో ఢిల్లి వెడతాడుట. అది ప్యాసైతే మంచి వుద్యోగం దొరుకుతుందట...'

'మనింటికి రమ్మనలేకపొయ్యారా?'

'అందామనుకున్నా. ఇంతలో 'నే వెడతా' అని ట్రామ్‌లోంచి దిగిపొయ్యాడు.'

'మకాం ఎక్కడో?'

'ఏం చెప్పందే. బండిలోజనం మమ్మల్ని మాట్లాడుకోనిస్తేనా, కాళ్ళు తొక్కేవా డొకడూ, వొళ్ళో కూచునే దొకతీ......'

*　　*　　*

నా కీచర్య మళ్ళీ ఆరాటం కలిగించింది. మావారు ఏ మన్నా అనుకుంటారేమో ననుకుని అల్లా సిగ్గుపడి వెళ్ళి పొయ్యాడా! కాని సిగ్గుకీ, దాపరికానికీ కారణాలు లేవే. వెనకటి రోజులు నాకు మళ్లా తెరమీాద బొమ్మల్లా కనిపించేవి. బాగా చిన్నతనంలోనే నాకు పెళ్ళి స్థిరపడినరోజునకూడా నేనూ పద్మరాజూ వాళ్ళదొడ్లో చాలాసేపు కలిసి కూర్చున్నాం. 'నాకు పెళ్ళి' అని సిగ్గుతో తలొంచుకున్నా. 'భలే, భలే. నాకు కొత్తచొక్కా వొస్తుంది' అన్నాడు. పెళ్ళంటే ఏమిటో,

ఎట్లాంటి త్యాగాన్ని కోరుతుందో అభిప్రాయమే లేదు మా యిద్దరికీ.

'నేనూ చేసుకుంటా పెళ్లి, మీ నాన్ననడిగి' అని మూతి బిగించి జాలిగా చూశాడు.

'నీ పల్లకీలో కూచోనా?' అన్నాడు.

'అమ్మో!'

'పోనీ పల్లకీకింద నడుస్తా. మధ్యలో ఆగినప్పుడల్లా కారప్పూస పెడుతూండు, ఏం?'

ఆ అమాయకం నాకు మరుపురాదు.

మధ్యలో మేం దెబ్బలాడుకునేవాళ్ళం కూడా. ఎందుకో తెలియదు.

పొద్దున్నే నాగదిలోకొచ్చి 'నీకూ నాకూ' మాటల్లేవ్. తెలుసా, మా డాబామీదికి చూడొద్దు' అనేవాడు.

'ఇప్పు డెందుకు మాట్లాడావ్?' అన్నా.

'ఇంకనుంచి మొదలు. ఒకటి, రెండు, మూడు——' అని బుగ్గలు చేతుల్తో కొట్టుకుని కనురెప్పలు పీక్కున్నాడు.

ఒకరోజు సాయంత్రం మా ఇంట్లోకొచ్చి నా మంచానికి ఎదురుగా కూర్చున్నాడు.

'ఓవూళ్లో ఓ అమ్మాయి వుందట' అని మొదలెట్టాడు.

'నాతో ఎందుకు మాట్లాడతావ్?'

'నీతో మాట్లాడ్డంలేదు. ఆ గడ్డిమేటితో మాట్లాడుకుంటున్నా. ఉంటే ఏమైందిట, ఆ అమ్మాయి పెళ్లిట. ఆపశంగా, ఆవూళ్లోనే ఓ అబ్బాయి వున్నాడట.' నేను చెవుల్లో

వేళ్ళు దోపుకున్నా, వినడాని కిష్టంలేనట్టు. ఇంతలో 'పద్మా' అంటూ వాళ్ళమ్మ చక్కా వొచ్చి సుష్టారొచ్చారని బరబరా యీడ్చుకుపోయింది.

'ఆ అబ్బాయిని వాళ్ళమ్మ యీడ్చుకుపోయిందిట' అన్నా, అతని కథని అందుకొని పూర్తి చేస్తూ.

'మళ్ళా వొచ్చి తంతాట్టలే. ఐతే మరిచిపొయ్యాను. నాతో ఎందుకు మాట్లాడతావ్?' ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు.

ఆ రాత్రే ఎనిమిదింటికి వాళ్ళ డాబామీదికి వెళ్ళాను. అతను నిద్రపోతున్నాడు. చెవులో అగ్గిపుల్ల పెట్టాను. ఖంగారు పడి లేచి ఆవులించి చప్పుడు కాని చిటికలేసి, నాముఖాన్ని తన రెండుచేతులతో దగ్గరకు లాక్కున్నాడు మా యిద్దరిముఖాల మధ్యా వాతావరణం గొప్ప పరిమళంతో బరువెక్కిపోయింది. అది సంపెంగ, మంచిగంధం, గులాబీ కలిపితే వొచ్చే సువాసన. ఆ దగ్గరతనం, ఆ వేడి—ఆ సౌందర్యం నే భరించలేకపొయ్యాను. ప్రతిరాత్రీ లోకంలోని కోటానకోట్లు స్త్రీ పురుషులూ, దేనికోసమో వెతుకుతున్నట్లు, వొకళ్ళ పెదవులకోసం వొకళ్లు తడుముకుంటారు. ముద్దుపేరు చెప్పి, యింతమందీ వెదికేది, ఎక్కడో యథార్థమై వుండాలి! అదేమిటో నాకు తెలీదు. అతను ముద్దుకోసం నా నోరు వెదకలేదు. ఆ యథార్థం మా యిరువురి మనస్సులలోనూ ఆనాడు, వుండి వుంటుంది. అప్రయత్నంగా వెనక్కి లేచి నిలబడ్డాను. తన బొటనవ్రేలుతో చూపుడు వ్రేలిని నొక్కి నా చెక్కిలిమీద కొట్టాడు. చురుక్ మని తగిలి కొంచెం మండింది. తొందర్లోనే ఆ మంట పోయినందుకు దిగులుపడ్డాను. నా ప్రక్కనే కూర్చొని ఏవో కబుర్లు మొదలె

ట్టాడు. 'ఆపశకంగా, పల్లకీలోంచి పెద్దభూతం ...అగరొత్తులు వెలిగించి చెయ్యికాలింది...' నేను వింటూ నిద్రపొయ్యాను అక్కడే. 'పువ్వులు... మాంచిమాంచి టోపీలు ... పులి... ఎయ్, వూరుకో...అమ్మదొంగా' అట్లాంటి మాటలు నిద్రలో వినిపిస్తూనే వున్నాయి నాకు. నిద్రలేచి చూస్తినికదా, అక్కడ లేడు. నే నింతవరకూ మళ్లా అతన్ని చూడలేదు.

* * *

ఏడునెలలు గడిచాయి. ఆరాత్రి ఉదయశంకర్ డాన్సు చూసి మావారు పదింటికి యింటికీ చేరుకున్నారు.

'ఎట్లావుంది?' అన్నాను అన్నం వొడ్డిస్తూ.

'ఏంచెప్పను ఇంద్రలోకం అంటూవుంటే అల్లా వుండి వుంటుంది. నిన్నుకూడ తీసుకెళ్లాల్సింది. అబ్బ, ఏం జనంతొక్కిడనుకున్నావ్. ఆ 'సిమ్కీ' పొట్టిగా అచ్చుపార్వతిలా తయారయి, ఏం ఆడిపోయింది! నాకు నిజంగా వాళ్ళతో లేచిపోదా మనిపించింది. కాని నేను వాళ్ళట్రూపులోకి ఆఖరికి తబలావాయించేందుకేనా పనికిరాను ... ఆపకాయ వద్దు ... చాలు, చాలు'. నేను యీవర్ణనలనీ, బొమ్మల్ని చూసి వూహించుకుని ఆనందపడాల్సిందే. ఏమీ మాట్లాడలేదు.

చెయ్యి కడుక్కుంటూ అన్నారాయన 'మరచిపొయ్యాను, మీ పద్మరాజుకూడా వొచ్చాడు డాన్సుకి. నాకు చాలా దూరంగా వున్నాడు. మధ్యలో నన్నుచూసి నవ్వాడు కూడా.'

'ఢిల్లీనుంచి వొచ్చాడన్నమాట.' ఏదో అనకపోతే ఎట్లా మరి!

'ఏమో? నేం మాట్లాడుకోలేదు. అతనితో అతని భార్యకూడా వుంది. తెర దిగినప్పుడల్లా ఆ అమ్మాయిని చూడడమే సరిపోయింది, హాల్లో జనానికి.'

'నిజంగానా? అంత బాగుందేం?'

ఆయన నవ్వుతున్నారు.

* * *

ఈవిషయం నాకు కొత్తది. పద్మరాజు పెండ్లవుతుందన్న సంగతి నావూహాకే తట్టలేదు. అంత అందమైన పెండ్లామని వినగానే నాకు ఈర్ష్యబదులు జాలి కలిగింది. పాపం! ఆ పిల్లకి ఏం తెలుస్తుంది? అతను ఆ అమాయకత్వాన్ని గోల్పోయి, అందరిలా వ్యవహర్తగా మారిపోయివుంటాడు. ఆరోజులు మళ్లా జ్ఞాపకానికొచ్చి బాధ కలిగించాయి. మా చిన్ననాటిదినాల్లో సూర్యోదయమే గొప్ప అదృష్టలాం తోచేది. తెల్లవారగానే ఎంతో వుత్సాహం, తత్తరపాటు, సంతోషం. వానకురిస్తే కాగితపు పడవల్ని నీళ్ళల్లో వొదిలి సప్తసముద్రాలలోకి నెట్టుకుని పొయ్యేదాన్ని. ఆ గాలి, ఆ చెట్లు, దుమ్ము, ఆకాశం — అన్నీ మాకోసం నిర్మించబడినట్టుగా వుండేవి. ఆ ప్రకృతికీ మాకూ ఎంతో బాంధవ్యం. ప్రతివొస్తువూ, ఎప్పుడో ఎరుగున్నదానిలా తోచేది. శరీరంలో శక్తులు కదిలి నాట్యంచేసేవి. ఈలోకంలో సమస్యలు లేవు. మా ప్రయత్నం, ఆలోచనా లేకుండానే, మాకే ప్రపంచరహస్యం అర్థమైంది ఆనాడు. అదేమిటి? ఇంక నాకు తెలీదు.

మరిప్పుడో? పెద్దవాన్నయ్యాను. సూర్యోదయంకోసం ఆవులిస్తూ కాచుకోడంలేదు. గ్రహణంపట్టినప్పుడు తప్ప

చంద్రుణ్ని చూడను. వేసంగి వొచ్చిందంటే ఎంతో అవస్థ. చెమట. గజాదూరంలో మనిషివునికిని సహించలేను. చిరాకు. ఆ ఏప్పు పేలతం, ఆ తడి తువ్వాళ్లు — నాకు భయమేస్తుంది. పద్మరాజుని తల్చుకుంటేనే నా ముఖంలోకి వెనకటి చక్కదనం వొస్తుందేమోనని అద్దంలో చూసుకుంటా. కడుపులో గాభరాగా వుంటుంది. ముఖం బండబారింది. పెదవులు సుకుమారాన్ని పోగొట్టుకున్నాయి కంటికింద బెదరించే ముడతలు, తల్లో లెక్కలేనన్ని తెల్లవెంట్రుకలు. ఇంతే జీవితం. ఆనాడు నేనూ అతనూ కలసి జీవించాం. ఈనాడు జీవితాన్ని ఆలోచిస్తూ, వితర్కించుకుంటున్నా. అబ్బ, భయమేస్తుంది. నాకు జబ్బుచేసి మూలుగుతుంటే ఆయన వింటూ కూర్చోడం. ఈ కతులు, ఈర్ష్యలు, పోటీలు, పట్టుదల్లు—పోను పోను, దారి సన్నపడి, ఆకాశం చీకటైపోతుంది. వెనుక తెలుసుకున్న రహస్యం మళ్ళా దొరకదు. ఆ రహస్యాన్ని ఎట్లా ఆనాడు తెలుసుకున్నా కూడా చెప్పలేను.

పద్మరాజు నన్ను మోసంచేసి, తనే ఆ రహస్యాన్ని దాచుకున్నాడని నా అనుమానం. చీకట్లో కూర్చుంటే ఎవరో ప్రక్కన నిలబడినట్లు తిరిగి చూస్తా. కనురెప్పలమీద పెద్దబరువు. వెలుగు, నా కళ్ళు భరించలేవు. శాలువా కప్పేసుకుంటా. కాని ఇదంతా నా భ్రమ కావొచ్చు. అతనుమట్టుకు నాలా మారి వుండకూడదూ? గడ్డం బిరుసెక్కి, కంఠం బొంగురుపడి, అసహ్యమైన మీసాల ముక్కలు—టూత్ బ్రష్‌ని తారులో ముంచినట్లు – కుళ్ళుభావాలతో, తలనొప్పితో – అతను దేవలోకపు పురుషుడా? నావూహా నిర్మించిన మహారణ్యంలో దోవకనిపించ

షంలేను. ఆనాటి రహస్యం తాలూకు వెలుగులు నా గుండెల్లో లేకపోలేదు. కాని అవి యీ అనంతమైన చీకటిని వెలుగు చెయ్యలేవు. అదే నా దిగులు. ఇంటిలో రహస్యమైన సంతోషం' తృప్తి లేకపోలేదు.

*　　*　　*

నెల గడిచింది. ఆదివారం. సూరావు పదింటికి బజార్నుంచి ఏవో తెచ్చి, నే అక్కడ లేనపుడాని డ్రాయర్లో పెట్టారు. నేను వాటిని గురించి ప్రశ్నించలేదు.

'మళ్ళా మీ పద్మరాజు కనిపించాడు' అన్నారు. నేను ఆయనకేసి ప్రశ్నార్థకంగా చూశా.

'పరీక్ష పాసయ్యాట్ట రెండు నెల్లలో ఉద్యోగం ఆర్డరు వొస్తుందట...'

'బాగుంది. అబ్బ, ఎంతవాడయ్యాడండి. పోనీలెండి పాపం, అదృష్టవంతుడు. పెళ్ళాంకూడా వుందా?'

'అబ్బే; పుట్టింటికి పంపేశాట్ట'.

'ఇప్పుడింతకీ ఎక్కడుంటున్నాడు?'

'వై. ఎమ్. సి. ఏ. లో సాయంత్రం 'టీ'కి రమ్మన్నాను. తప్పకుండా వొస్తానన్నాడు. నాలుగింటికే సిద్ధం చెయ్యాలి. ఇంకా ముగ్గుర్ని కూడా పిలిచాను. ఐస్ క్రీమ్‌కి ఆర్డరిచ్చాను.

'ఉమా' 'టీ' నువ్వే చెయ్యాలి... ఆరుగంటలకి సినిమా ప్రోగ్రాం కూడా పెట్టాం. నువ్వూ రావాలి...'

'నామాటకేంలెండి'.

*　　*　　*

మధ్యాహ్నం రెండుగంటలకే ఆయన నిద్రనుంచి లేచి కాఫీ తాగి ఎక్కడికో వెళ్ళిపొయ్యారు. మూడింటిదాకా నాకు

వంటింట్లోనే సరిపోయింది. పావుగంటలో స్నానంచేసి కొత్తచీర కట్టుకొని, హాల్లోకి రాగానే నాదృష్టి డ్రాయరుమీద పడింది లాగి చూశా. అందులో కాగితంతో చుట్టిన అట్టపెట్టె వుంది. విప్పి, పైకి తీసి చూశా. ఒకటి బెంగాల్ కెమికల్ వాళ్ళ 'జుల్ఫీ' హేరాయిల్. నేను వెనక వాడిందే. గుప్పుమని వాసనకొడు తుంది. నాకంత యిష్టంలేదు. రెండోది చిన్న ఆకుపచ్చ రంగు పెట్టె. పైన పసుపురంగులతలు చిత్రించి వున్నాయి. మధ్యలో **'4711 టూస్కా'** అని వుంది. మూతతీస్తే అందులోది బొటన వేలంత సైజుది సెంటుబుడ్డి. అది జర్మనీలో తయారైంది. పక్కన 'దాసేగౌండర్' కంపెనీ బిల్లు కూడా వుంది. సెంటు బుడ్డి ధర 3-8-0. అప్రయత్నంగా సీలుతీసి వాసన చూసి, చీరకి రాసుకున్నా. అది సంపెంగ, మంచిగంధం, గులాబీ కలిసిన వాసన. నాకు ఆనాటి పద్మరాజు ముఖంలోని పరిమళం జ్ఞాపకానికొచ్చింది. కొన్ని పరిమళాలు కొందరు వ్యక్తుల్నీ, కొన్ని దృశ్యాల్నీ స్మరింప చేస్తాయి కాబోలు! హాల్లో కుర్చీలు, బల్లలు సిద్ధంచేశా. నే అల్లిన పువ్వులగుడ్డని టేబిల్ మీదవుంచి పూలతొట్టెని అమరుస్తూండగా, వీధిలో అడుగుల చప్పుడు, కంఠాలు వినిపించాయి. చప్పున లోపలికి వొచ్చాను. తలుపు సందులోంచి చూస్తూనే వున్నా- మావారు వొక కళ్ళజోడు వ్యక్తిని 'కజిన్ పద్మరాజు' అని కుర్చీలో కూలెయ్యడం.

నేను గదిలో కెళ్ళిపోయి మంచమ్మీద వొర్లి లోపల నవ్వు ఆగక చీరకొంగుని నోట్లో కుక్కుకున్నాను. ఆ వొచ్చి నాయన పద్మరాజు కాడు. అసలెక్కడా ఆ పోలికే లేదు. ఇంతలో వారు లోపలి కొచ్చారు.

'లే, లే, అన్నీ సిద్ధంచేశావా? నువ్వుకూడా ఓసారి కనపడు' అన్నారు. నాకింకా నవ్వు ఆగడంలేదు.

'ఎందుకు నవ్వు?'

'ఈ రథాన్ని ఎక్కడనుంచి తోసుకొచ్చారు? ఈయన పద్మరాజు కాడు.'

'పేరు పద్మరాజే!'

'ఆపేరుగలవాళ్ళు ఎందరుండకూడదు?'

'చంపేశావ్. ఇప్పుడొచ్చిన ప్రమాదంలేదు, పోనీ మరో కొత్తస్నేహితుడు దొరికాడనుకుంటా' అని నవ్వుకొని బైట కెళ్ళిపోయ్యారు.

గంటదాకా వారిసంభాషణ వింటూనే వున్నాను, కళ్ళజోడు పద్మరాజు ఏవో ఆగ్రా, టాజ్‌మహాల్‌ను గురించి కబుర్లు చెబుతున్నాడు. ఐదుగంటలు దాటింది. అంతా సినిమాకని ప్రయాణమయ్యారు. మావారు హాల్లో డ్రాయరుతీసి చూడడం నే చూశాను. సెంటుబుడ్డికేసి చూసి 'ఇదెవరబ్బా, విప్పింది...ఓహో – నేనే తీసివుంటాను' అనుకుని, మళ్ళీ అందులో పెట్టేసి వెళ్ళిపోయ్యారు.

సెంటుబుడ్డి విషయం చూస్తే ఆయనమీద నాకు చాలా కోపంవొచ్చింది. ఆయన, అతన్ని నిజంగా పద్మరాజని నమ్మి నాతో చెబుతూ వొచ్చారా, లేక నన్ను మోసంచేసి, అంతా కల్పించి బాధపెట్టాలని సంకల్పించారా, నాకు తెలిసిందికాదు. నన్ను మానసికంగా శిక్షించాలని ఆయన సంకల్పమే ఐతే, ఆయనే పొందారు విజయాన్ని. ఆయన్ని నమ్మాలో, నమ్మకూడదో ఎట్లా తెలుస్తుంది? పైగా పసిపిల్లాడిదగ్గర నుంచి, ముసలితాతదాకా స్త్రీని నమ్మకూడదన్న ఘోషే కదా!